

Abonnement pour un an:

300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Juin 1925—No 181

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتہاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۸۱-۱ حزیران ۱۹۲۵

فنا فی اللهم غزل نه نظیره

کال عقل ایله اتیان وجدانده حجاب اولماز ،
حضور قلبه خدمت کلفتنده اضطراب اولماز .
طیبیم ایکلین دلخسته به بذل مداوات ایت :
کوکل یایماقده زیرا عدل و احسانه حساب اولماز ؛
عدالت منبعندن آب و تاب آکش او کلشنلر .
اونکچون دایما معمورددر ، اصلا خراب اولماز ؛
سورر یوز هر سحر پای جهانیه مهرک انواری
ایدر خدمت بیلیر زیرا جهانسیز آفتاب اولماز .
سوزم حر ، فکر بکرم حر ، اوزم ، شعر و شعارم حر ،
نبی پاینده هیران ایتسی یارک صواب اولماز .

علی حکمت

قونییه سیاحتیمز اناسنده بو نظیره نك طلوعنه
سبب اولان غزل شودر :

فنا فی اللهم

بو بر صحرای آب و تابه بونده سرب اولماز
« بو بزماک باده نوشی مست اوئور اما خراب اولماز »
سراپا نور ونغمه ، شوق جانان ، شعله آهنگ
محبت کشوری محتاج ماه و آفتاب اولماز .
کوکلرله برابر کوکلر شاد و مکدردر :
دل توحیدمزرده منفرد حظ و عذاب اولماز .
یانار و جدانمزرده سرمیدی بر مشعل شفقت
بو سبجانی کونشده انکساف و اغتراب اولماز .
آلیر هرذره دن بیک سکر روحانی و الحان ساز
تفکر نوش ابدن جان بنده حام و رباب اولماز .
حیاب و کائنات اوزره کریش یال رأفتدر
« فنا فی الله » مزده حق رد و انتخاب اولماز .
۱۲ نیسان ۱۹۲۲ اجتهاد نهوی ۰۰ ج .

مصطفی

کوزل [*]

اسکی دورک بویوک الاهه لری
کدر کهده بر ییغین تابسن
دولاشیرکن نهفته واحه لری
شمس نازانی موکب آیلر مش !
سنی کردونه جلالکله ،

[*] بشرک ادراک پرده شکافته قارشى من الازل صمدانی
مهمیتی محافظه ایده بیلن روحک بدنیه کی قرارکاهی - اعتقادیمجه
کوزلردر ! او سر محشم - نور وظلمت ، تبسم وعد و وعید
کبی شکلرله اکثریا کوزلرده التماع ایدر بو قیمتسز سوزلرده
ایشته او عظمتی التماعندن بر آنه متعلقدر .

نه تصادف تصادف منعم
او تناسب ، او یال وبالکله ؛
یره اینش الاله ظن ایتدم !
کوزلرک چیفته بر کبو ترتر
احتشامات اینجده تتره لر ؛
حسن سودا بوتون ترانه لری ؛
بو نلرک واری سویله لانه لری ؛
شیدی هر کون سپهر لامعدن
صورارم کیزلی کیزلی کوزلرینی !
او کوکرجین نگاه شهرینی
آارام طالتی بر امید ایله بن !
ساح فتحی

AUX PARNASSIENS

A l'ami E. Raynard

EXILÉE en ma chair mon âme se rebelle,
Âme de Prométhée et de Bellerophon;
Je ronge ma défaite et respire un typhon
Qui souffle des lointains d'une mer folle et belle.
La perfide espérance inonde mes yeux, telle
Une aurore sanglante, et le fauve griffon
De Pitié prend mon cœur et s'en sert de bouffon;
Bast! j'aime cette ivresse immortelle et mortelle
Le profil du Passé, languide et souverain,
Paraît et disparaît dans le Rêve serein
Qui brille pour s'éteindre en la nuit agitée.
Le martyr et la joie aux regards indécis
Parsemèrent mes cieux de leur âme exaltée,
Nous échangeons nos yeux, nos vœux et nos récits.
Paris, 28 Avril 1903.

Dr ABDULLAH DJEVDET

تماشای طبیعت

Lord Byron ک (جایلد هارولد) ندن
ایشته آرتق رفیق سیاحتیمله آریلیورز ... فقط
اوزریمزه طوغری چارپنتیلر ، سوزولوشلرله سرپیلن
آق دکیزی، کنجلیکمزک اویار هجرانی بوراده داها دویه
دویه تماشا ایتک آرزوسنه غلبه ایده مه یورز؛ اوزره دینه
چیقدیغمز بو یوکسک تپلر ، تامنتهای افقه قدر اوزانان
دل آرا برلوحه طبیعتی ، بوتون محاسن و بدایعیه نظر مزه

تیره تن دیوک سفینه لر، که صاحبزیننه «مالک دریا» عنوانی ویریلیور - سکا کوره هپ برر باز یچه در؛ اونلر برر قار پارچارسی سنک صولتلی أمواجك آراسنده اریرلر!.. ناصیل که اوده اش و پرغرور «آرمادا» ایله «ترافالقار» دونانمالری هپ اریدی، پریشان اولدی!

سنک سواحلکده حکمران اولان یوقدر؛ دول سالفه هپ نقلیات دهرایله محواولدیلر: آثوریه، یونان، روماء، قارتاجه. -- بونلر نه ایدی، نه اولدی!.. فقط سن، یالیکز سن، بتون انقلابات و تحولاتدن مصونسین! عصرلرک مروری سنک جهه کبودیکی بوروشدیره مایور وابتدای خلقتده باشلادیغك او متمادی تلاطمکده آلان دوام ایدوب کیتکده سین.

صرصرلر قوپدینی زمان تمکین و سکونده سنک شععه دار آینه ک عظمت طبیعتک معکس تجایسدر. بر مرآت که قطب منجمدهه اقلیم حاردهه، هریرده بی حدود و بی پایان برعلویت و احتشام ایچنده ازلیت نمودر. سن، مخوف، بی قعر و تنها هرمدار و منطقه ده حکمفرماسین!..

ایشته بن ده، ای دریای محیط، سکا مقتونم! چونکه بوتون طفولیتمه عائد اکنجه لریمک اذواقنی سنک سینه کده بولور و پک سودیکم قایالقرکه اویناشیردم. بعضاً اوزهریمه هجوم ایله بنی قورقوتمش ایسه کده بن بو قورقوده دخی باشقه برذوق دوبار و متموج سینه که مودوح بر چو جوق حسیله بوینکه صاریلیردم!

ایشته شیمیدی ده، بوراده عینی حسیله ینه صاریلیمور. احمد رائق

عقل سلیم

— ۶ —

محرری راهب مهلیه
مبحث ۲۱ — کونشه پرستش ایتک بر روح - اللهه [Dieu - esprit] پرستش ایتکدن دها آغیر معقول اولور. انسانلر مادامکه برالله لازمدی، برچوق ملتلر طرفندن پرستش اولونان کونشله، بوکوروله بیلیر اللهه نه دن اکتفا ایتمه دیلر؛ انسانلرک عبودیت و شکرانه کونشک مستحق

عرض ایدیور. اوزاقلره طوغری یووارلانان بی سکون عصبی دالغالری سیرایده ایده کوزلرم یورولیور. بو نهایتسنر مائیک ایچنده بر طافم موهوم خطرکی حیاتمک کچن کونلری شیمیدی هپ نظر تخیلمدن کچور.

طبیعتک بو کیمسه سزلیکی ایچنده حکمفرما اولان صوکسز ا بکمیت بکا کونشدن، طوپراقدن، ده کیزدن، هرشیدن برنفخه سرور و نشوه کتیریور که بویله بر بقیه ذوق و انشراحک وارلغنی حس ایتدکه بونی اوزون سفرنده ارییه کونلریمک مکافاتی عدایله تسلی بولورم.. شیمیدی بو محشم غروبک صولغون شعله لری آسناک یوزنده داغیایرکن بن ایسته یورم که حیات بشرله علاقه سی اولمایان اوزاقلرک بهشتی صحرالرنده منفرد و تنها، بتون امللرمله، بتون خویالارمله یاشاییم.

طبیعتک قوجا غنه بویله یالکزلغمه آتیلماق ایسته دیکمدن بشریته قارشى برحس نفرت بسله دیکم آکلاشیلما سین!.. بونکله برابر اعتراف ایتمه لی یم که بن انسانلردن دها زیاده «طبیعت» ه مقتونم: کچیدسنر قاراکلق اورمانلر، تنها ساحلار بنم ایچون هپ نشئه لیدر. دهر بن ده کیزک قییلرینک کیمسه سزلیکلری ایچنده بر جمعیت و اونک ایکلایسینده بر زمزمه و بر نوای طرب دویورم نا قابل تعریف اولان بو شوق انکیزحسی کتم ایتمک المدن کله یور!..

ای درین ومظم دکیز.. ای مائی دریا سن چالقالان!.. ککیش سطحکک اوزره رنده قوشان لایعد دونانمالر سنک عظمت و احتشامکه قارشى هپ برر هیچدر. تخریبکار حکمی ارض اوزرنده جاری اولان انسانک غایه حدود تسلطی سنک سواحلکدر. سنک آبدار سطحکده ایسه بتون قوت و تغلب ینه سکا عاندر.

بر یاغور دانه سی کبی اعماقکه دوشیورن انسان او آنده هر دورلو مراسمدن یأس وماتم چاکلرندن، تابوت و قبردن محروم برحاله ازلور کیدر؛ ایشته بونک ایچون انسانلر سنک طرق ومعارکده یورویه میور و سنک بی پایان صحرالریکی غارتکه اتخا ایده میورلر.

بتون او رصین ومستحکم قلعه لری صارصان.. پادشاهلری، ملتلی قهر و سطوتی آلتنده قورقودن